

CULTUREEL ERFGOED

IDENTITEIT

Groep 1-2 | Project: Schattig spelen

Spelenderwijs kennismaken met cultureel erfgoed en daarmee je identiteit ontdekken. Daar gaat het om in dit project voor de kleutergroepen. Dat begint met het meenemen van oude voorwerpen van thuis. De leerlingen maken hier een tentoonstelling van en vergelijken ze met voorwerpen van nu. Ze maken een tweede duik in het verleden door oude kinderspelen na te spelen. In de laatste opdracht gaat het om schatten. Leerlingen verzamelen hun eigen schatten en vergelijken die met die van klasgenootjes. Ook dit zijn puzzelstukjes van hun eigen identiteit.

Groep 5-6 | Project: Historische plekken

Lex Immers, Anouk, Spinoza, Anna Paulowna, Vincent van Gogh, Willem-Alexander... aan het begin van dit project gaan de leerlingen op zoek naar hun Haagse helden. Ze schrijven er verschillende soorten teksten over en tekenen een strip. Ze ontdekken dat een persoon voor de één belangrijk kan zijn en voor iemand anders juist helemaal niet. Van helden naar beelden is een kleine stap. Overal in de stad zijn standbeelden geplaatst. Wie hebben er een beeld en waarom staan deze waar ze staan? Deze vragen zijn de aanleiding om ook zelf een standbeeld te ontwerpen. Gedurende het project ontdekken de leerlingen hun voorkeuren met betrekking tot Haags cultureel erfgoed. Zo leggen ze een stuk van hun eigen identiteit bloot. Dit krijgt een ontknoping in de laatste opdracht: het ontwerpen van een persoonlijke Haagse 'highlights-tour'.

Groep 3-4 | Project: De wijk in

De leerlingen gaan op onderzoek in hun eigen omgeving. Die lijkt heel gewoon en alledaags, maar over al het 'gewone' is ooit door iemand nagedacht. De leerlingen verdiepen zich allereerst in plattegronden en maken zelf een kaart die past bij hun belewingswereld. Vervolgens gaan ze op ontdekkings-tocht naar beroepen van nu en van vroeger. Ze houden hiervoor interviews en maken collages. Een bezoek aan een museum of een historische wijkwandeling zijn hierbij mogelijke activiteiten. In de slotopdracht staan straatnamen centraal. De leerlingen maken opnieuw een kaart, waarin ze de herkomst en betekenis van straatnamen verwerken.

Groep 7-8 | Project: Recht en onrecht

Ook de rechten en plichten in een samenleving zijn cultureel erfgoed. In Den Haag is dat zichtbaar aanwezig met bijvoorbeeld het Vredespaleis en artikel 1 van de Grondwet op het muurtje bij de Tweede Kamer. Die Grondwet komt in de eerste deelopdracht aan bod, evenals kinderrechten in binnen- en buitenland en het straffenboekje van Museum de Gevangenpoort. De leerlingen schrijven erover en spelen rechtszaken uit twee periodes na. De tweede deelopdracht is gewijd aan rechten in de Tweede Wereldoorlog en de gevolgen daarvan voor Joodse kinderen. De leerlingen vergelijken de situatie van toen met hun eigen leven. Als afsluiting van het project doen ze uitgebreid onderzoek naar Den Haag als 'stad van vrede en recht'. Waarom heeft de stad deze bijnaam? Welke instanties, beroepen en symbolen horen hierbij? Ze presenteren hun bevindingen in de vorm van een muurkrant.

.....

Samenvatting leerlijn Cultureel Erfgoed | Thema Identiteit

Kijk voor meer informatie op www.cultuurschakel.nl of neem contact op met uw cultuurcoach.

CULTUREEL ERFGOED

ONZE STAD

Groep 1-2 | Project: Haagse boodschappen

Leerlingen in de laagste groepen kennen al veel beroepen. Deze vormen daarom een prachtig opstapje naar cultureel erfgoed. In de eerste deelopdracht onderzoeken de leerlingen beroepen die te maken hebben met eten. Ze bezoeken levensmiddelenwinkels en spelen een rollenspel. De tweede opdracht gaat over beroepen uit heden en verleden. De leerlingen bezoeken een monumentaal pand en leren welke vaklieden aan de bouw hebben meegewerkt. In de slotopdracht organiseert de school een oude-ambachtenmarkt. Ook hiermee leert de klas spelenderwijs van alles over Haags cultureel erfgoed.

Groep 5-6 | Project: Den Haag hofstad

Het koningshuis heeft zijn stempel op Den Haag gedrukt. Aan het begin van dit project trekken de leerlingen eropuit om koninklijke plekken in de stad te bekijken. Ze presenteren hun bevindingen op toepasselijke wijze met kostuums en attributen. Paleis Noordeinde staat in de tweede deelopdracht centraal. De leerlingen verwerken hun onderzoek in een creatieve opdracht, bijvoorbeeld het schrijven van een Funda-advertentie voor het paleis. De laatste opdracht gaat over Prinsjesdag. De klas verdiept zich in tradities als de Gouden Koets, de Troonrede en de ceremonie eromheen. De leerlingen schrijven een kindertroonrede, ontwerpen een alternatief voor de Gouden Koets of verzinnen een nieuwe ceremonie.

Groep 3-4 | Project: Met de mode mee

Mode is veel meer dan kleding. Je zegt ermee wie je bent. In dit project ligt de nadruk op mode als communicatiemiddel. De leerlingen onderzoeken allereerst hun eigen kledingvoorkeuren. Vervolgens gaan ze naar buiten om Haagse uniformen in kaart te brengen. Als uitstapje kan kleding in verschillende musea worden bekeken. Daarna komen interieurs aan bod, waar modes net zo belangrijk zijn als bij kleding. De leerlingen vergelijken oude en nieuwe woningen en maken een kijkdoos met een miniatuurinterieur. Tot slot komt een bijzondere Haagse traditie aan bod: de hoedjes op Prinsjesdag. De leerlingen ontdekken wat deze traditie inhoudt en ontwerpen zelf een hoed die iets zegt over hun identiteit.

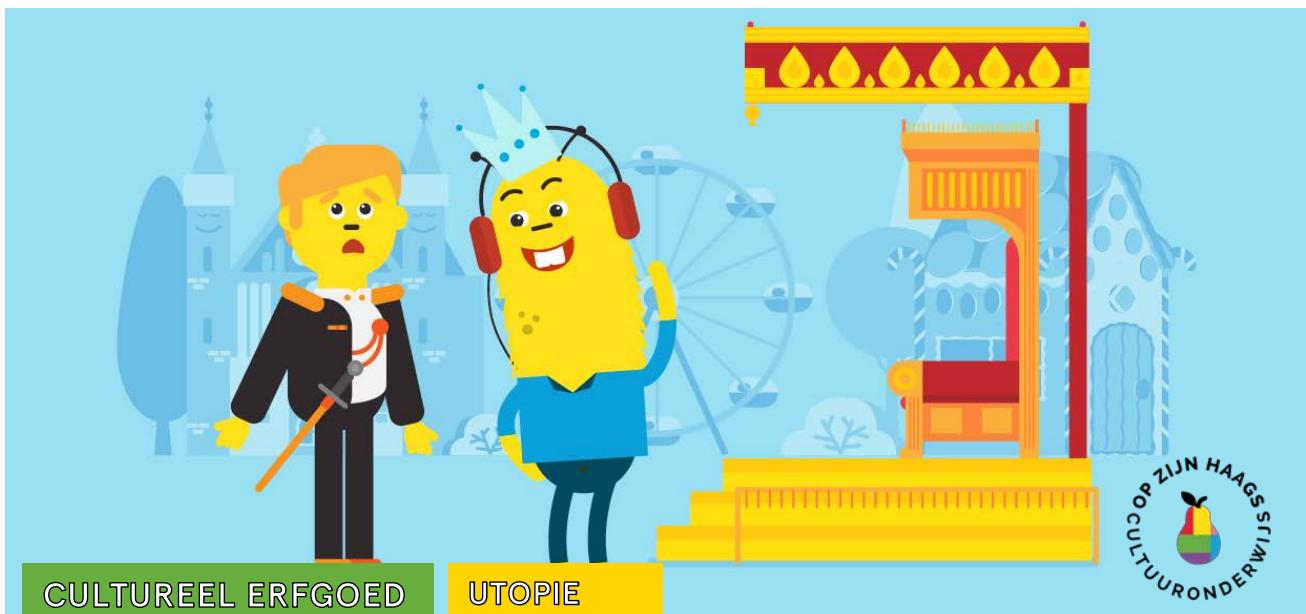
Groep 7-8 | Project: Hagenaars en Hagenezen

Ben je een Hagenaar of Hagenees? Die vraag splijt de inwoners van de stad al heel lang in tweeën. De leerlingen onderzoeken waar dit onderscheid vandaan komt. Dit vormt de start van een project over karakteristieken van Den Haag en haar inwoners. Hoe verschillend er over de stad gedacht wordt, ontdekken de leerlingen ook aan de hand van liedjes over de stad. Vervolgens bekijken ze hoe migratie van buiten en binnen de stad zijn sporen heeft nagelaten. In de slotopdracht zijn de leerlingen voor één dag museumdirecteur. Samen stellen ze een tentoonstelling samen van voorwerpen die onlosmakelijk verbonden zijn met de stad. Zo vertellen ze een echt Haags verhaal.

Samenvatting leerlijn Cultureel Erfgoed | Thema Onze Stad

Kijk voor meer informatie op www.cultuurschakel.nl of neem contact op met uw [cultuurcoach](mailto:cultuurcoach@cultuurschakel.nl).

CULTUREEL ERFGOED

UTOPIE

Groep 1-2 | Project: Dromen

's nachts gaat dromen vanzelf, maar met een klein beetje moeite lukt het ook overdag! Je kunt naar het verleden reizen of naar de toekomst flitsen. Alles is mogelijk. In de eerste opdracht van dit project vliegen de leerlingen in gedachten over de stad. Ze bedenken zelf wat ze willen zien en hoe ze kunnen vliegen. Hier maken ze een tekening van. Vervolgens springen ze van het verleden naar de toekomst. Ze kijken hoe klassen er vroeger uitzagen en bedenken vervolgens hoe de stad in de toekomst zal zijn. Wat is er dan in Den Haag te zien? En hoe zien de mensen er dan uit? Als slotopdracht denken de leerlingen na over het vervoer van het jaar 2222. Ze maken hiervoor ontwerpen en gebruiken daarbij gerecyclede materialen. Zal hun utopie uitkomen?

Groep 5-6 | Project: Bouwen aan de toekomst

Je kunt letterlijk en figuurlijk bouwen aan de toekomst. Dit project gaat over allebei. In de eerste opdracht onderzoeken de leerlingen sociale woningbouw in Den Haag. Hoe werd er vroeger en nu gebouwd voor mensen met minder geld? En zijn er verschillen tussen wijken? In de tweede opdracht gaat het over het Vredespaleis. Hoe is dit ooit tot stand gekomen? En hoe worden de idealen in de praktijk gebracht? De leerlingen spelen zelf een rechtszaak na om hier achter te komen. Tot slot denken de leerlingen na over het Den Haag van de toekomst. In de rol van planoloog bedenken ze plannen voor het jaar 2222 en presenteren deze voor publiek. Ze kiezen welk erfgoed behouden blijft en hoe het oude overgaat in het nieuwe.

Groep 3-4 | Project: Binnenstebuiten

Dit project gaat over het ideale buitenspelen. Jonge leerlingen vinden niets leukers dan buiten zijn, maar de ene plek is leuker dan de andere. Wat is voor hen bijvoorbeeld het ideale schoolplein? In de eerste opdracht doen ze hier onderzoek naar. Ze kijken naar schoolpleinen van heden en verleden en ontwerpen het schoolplein van de toekomst. Vervolgens komen speel- en recreatieplekken in de stad aan bod. Ook hiervoor ontwerpen ze hun eigen plannen. In de slotopdracht staat het strand centraal. Opnieuw onderzoeken de leerlingen het verleden en ze brainstormen over het ideale strandleven van de toekomst. Ze bedenken een futuristisch strandspel en presenteren hun ideeën met een film.

Groep 7-8 | Project: Erfgoed van de industrialisering

Techniek is tegenwoordig overal. Dankzij bijvoorbeeld computers, auto's en telefoons is ons leven een stuk gemakkelijker dan vijftig, honderd of tweehonderd jaar geleden. Maar ook toen bestonden er al fabrieken in Den Haag. Sommige van die gebouwen bestaan nog steeds en dat noemen we industrieel erfgoed. Daarover gaat dit project. De leerlingen bekijken oude industriële gebouwen in de stad. Ze onderzoeken waar de gebouwen vroeger voor werden gebruikt en leren dat het belangrijk is om deze te behouden. Het zijn vaak mooie gebouwen, met een bijzondere architectuur. Vaak kan zo'n gebouw een nieuwe bestemming krijgen, zoals een theater of kantoorruimte. Als slotopdracht bedenken de leerlingen zelf een gebouw dat later als erfgoed zal worden beschouwd. Ze maken hiervoor een uitgewerkt plan, inclusief artist impression. Kunnen ze het publiek van hun plan overtuigen?

Samenvatting leerlijn Cultureel Erfgoed | Thema Utopie

Kijk voor meer informatie op www.cultuurschakel.nl of neem contact op met uw [cultuurcoach](http://cultuurcoach.nl).

CULTUREEL ERFGOED

VERHALEN

Groep 1-2 | Project: Symbolische verhalen

Twee leeuwen, een paling en een ooievaar. Dat zijn de dieren die op het stadswapen van Den Haag te zien zijn. In dit project gaan de leerlingen op onderzoek naar de eeuwenoude verhalen achter dit wapen. Waarom staan juist deze dieren erop? De leerlingen ontdekken dat dit symbolen zijn: afbeeldingen die een verhaal vertellen. Een ooievaar is bijvoorbeeld een gelukssymbool en een leeuw staat voor kracht. Kennen de leerlingen nog andere dieren die iets betekenen? De kleuren van Den Haag, groen en geel, zijn het onderwerp van de tweede opdracht. Ook deze hebben een bijzondere betekenis voor de stad. In de slotopdracht komt de kroon in het wapen aan bod. Ook dit koninklijke hoofddeksel vertelt een bijzonder verhaal.

Groep 5-6 | Project: Bodemverhalen

In dit project kruipen de leerlingen in de huid van een archeoloog. Hoe leefden mensen 2,5 of 10 eeuwen geleden op de plek die nu onze stad is? Met de website Haagsekaart.nl doen de leerlingen hier onderzoek naar. Ze maken er vervolgens een werkstuk over, dat ze tentoonstellen zoals in een museum. In de tweede opdracht maakt de klas kennis met vondsten die door archeologen zijn gedaan. De leerlingen proberen zich een voorstelling te maken bij deze oude voorwerpen. Ze bouwen een oude nederzetting na en verzinnen een verhaal om die verre tijd tot leven te brengen. De slotvraag gaat over de archeologie van de toekomst. Hoe zullen mensen in de toekomst terugkijken op onze tijd? De leerlingen helpen hen een handje en maken een tijdscapsule over het leven in het Den Haag van nu. Ze verstopten hem op een veilige plek. Wie vind hem over honderd of duizend jaar?

Groep 3-4 | Project: Artistieke verbeelding

'In Den Haag daar woont een graaf en zijn zoon heet Jantje.' Dit bekende kinderliedje is het uitgangspunt voor alle opdrachten van dit Erfgoed-project. Centraal staan verhalen en overleveringen. De leerlingen onderzoeken historische plekken, personen, kunst en natuurlijk de bijbehorende verhalen. Zo bekijken ze de stad vanuit verschillende invalshoeken. Van hun bevindingen en het gemaakte werk stellen ze vervolgens een tentoonstelling samen. Met dit project vergroten de leerlingen op een boeiende manier hun historisch besef. Ze komen oog in oog te staan met Haags erfgoed en ervaren de kracht van verhalen. Daarmee leren ze zichzelf, de ander en hun leefomgeving beter te begrijpen.

Groep 7-8 | Project: Persoonlijke verhalen

Dit project gaat over het Haagse geheugen. In de eerste opdracht onderzoeken de leerlingen persoonlijke herinneringen van Hagenaars, die zijn vastgelegd op oude films. Wat was er anders in hun tijd? Daarover stellen de leerlingen een tentoonstelling samen. Ze gebruiken hiervoor tekeningen, voorwerpen, foto's en plattegronden. In de tweede opdracht staat een moeilijke periode centraal: de Tweede Wereldoorlog. De leerlingen lezen dagboekfragmenten uit die tijd en schrijven vervolgens zelf dagboekteksten, alsof ze toen in Den Haag de oorlog meemaakten. In de slotopdracht staan familiegeschiedenissen centraal. De leerlingen kiezen een gebeurtenis uit het verleden en vragen een familielid naar zijn ervaringen en gevoelens daarbij. Hiervan maken ze een documentaire (video of audio), die als slotpresentatie aan de ouders vertoond wordt.

Samenvatting leerlijn Cultureel Erfgoed | Thema Verhalen

Kijk voor meer informatie op www.cultuurschakel.nl of neem contact op met uw [cultuurcoach](http://cultuurcoach.nl).

